

Jaarstukken (2018)

Stichting Openbare Scholengroep
Vlaardingen Schiedam

(41568)

Lyceum Schravenlant
ProNovaCollege
Mavo Schravenlant XL
Het College Vos
Stedelijk Gymnasium Schiedam

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Jaarrekening

Overige gegevens

Jaarverslag (2018)

Stichting Openbare Scholengroep
Vlaardingen Schiedam

(41568)

Lyceum Schravenlant
ProNovaCollege
Mavo Schravenlant XL
Het College Vos
Stedelijk Gymnasium Schiedam

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding -----	2
2. Onderwijs -----	3
a. Ontwikkelingen	
b. Horizontale dialoog	
c. Leerlingenaantallen	
3. Personeel -----	5
a. Aantallen	
b. Bevoegdheden	
c. Ziekteverzuim	
d. Personeelsbeleid	
e. Beleid inzake uitkeringen en ontslag	
f. Actieplan leerkracht	
4. Financiën -----	8
Algemeen	
a. Jaarrekening	
i. Exploitatie	
ii. Analyse	
iii. Resultaatsbestemming	
iv. Balans	
v. Kengetallen	
b. Treasuryverslag	
c. Continuïteitsparagraaf	

1 – INLEIDING

Het jaar 2018 voelt als een schakelmoment in het bestaan van onze stichting OSVS. De eerste zes jaren zijn gebruikt voor opbouw, zowel financieel, onderwijskundig als in de onderlinge samenwerking. De komende jaren willen we een vervolg hier aan geven. Gedeeltelijk komt dat door externe factoren. We merken dat de onderwijsinspectie strenger in haar oordeel is, de groei van het voortgezet speciaal onderwijs vraagt om een passend antwoord en nieuwe wetgeving (zoals de privacywet) vereist extra inzet van mensen.

Maar ook intern zie ik een omslag. In 2018 zijn we gestart met gesprekken om te komen tot een nieuw Strategisch Beleidsplan voor onze stichting en de daaronder vallende scholen. Dat nieuwe plan met een looptijd van 2019-2023 zal meer kaderstellend zijn dan het vorige plan. Zo is het bijvoorbeeld nodig dat op alle scholen een gestructureerde verbetercultuur tot stand komt waarbij vanuit eigen kracht reflectie plaatsvindt op de onderwijsresultaten. De scholen zullen invulling en uitvoering gaan geven aan dit stichtingsplan. Rijnlands werken blijft de manier waarop we verbeteringen zullen oppakken.

Het eerder genoemde strengere oordeel van de onderwijsinspectie hebben we concreet gemerkt aan twee scholen/afdelingen die een onvoldoende beoordeling zullen krijgen in 2019. Bij onvoldoende indicatoren eist de inspectie vooral verbeteringen op het vastleggen van plannen voor leerlingen om hun leerprestaties te verbeteren. Ik ben er overigens van overtuigd dat deze beoordelingen snel weer voldoende kunnen worden. De betrokken school en afdeling kunnen met behoud van hun sterke punten, zoals een sterk pedagogisch klimaat, op de benodigde punten prima verbeteren.

We zien met elkaar mooie kansen om in een bijzondere regio goede zaken op te pakken. Zo zullen we de komende jaren actief betrokken zijn bij de armoedebestrijding en het aanpakken van taalachterstanden bij leerlingen. Het is immers zonde dat kinderen hun cognitieve mogelijkheden niet voluit zouden kunnen benutten doordat hun achtergrond hen daarin belemmert.

2018 was ook het jaar van de oplevering en ingebruikname van de nieuwbouw van Mavo Schravenlant XL.

Het gebouw is mooi, modern ingericht en licht. Het zorgt ervoor dat zowel leerlingen als personeel er zich thuis voelen. Daarmee zijn alle voorwaarden aanwezig voor het verzorgen van goed en modern onderwijs.

De aanpak van het lerarentekort krijgt doorlopend aandacht. Naast het streven om een aantrekkelijke werkgever te zijn waarbij medewerkers graag op onze scholen willen werken, zijn we zeer actief in de opleidingsschool RPO Rijnmond. Samen met de lerarenopleidingen en schoolbesturen in de regio Rijnmond bieden we aankomende leraren een attractief opleidingstraject en hopen daarmee zo veel mogelijk mensen geïnteresseerd te krijgen voor het beroep van docent.

Ik wil alle medewerkers enorm bedanken voor hun inzet en betrokkenheid bij het onderwijs dat wij samen bieden aan de leerlingen op onze scholen.

Wim Kokx
Directeur-bestuurder OSVS

Overig

Een gedeelte van de standaard informatie over de stichting staat op de website van OSVS (www.osvs.nl). Hiervoor is gekozen om deze informatie zoals; doelstelling van de organisatie (missie en visie), juridische structuur, interne organisatie structuur, samenwerking (zie model verbonden partijen in de jaarrekening), Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid, nevenfuncties bestuur, gegevens brin-nummers etc. transparanter te kunnen publiceren. Daarnaast wordt hiermee de omvang van het jaarverslag gereduceerd en kan er meer aandacht aan de essentiële en actuele onderwerpen worden besteed.

Ook willen we benadrukken dat de getoonde cijfers en tabellen behorende bij de tekst van het jaarverslag een selectie zijn uit de jaarrekening. De gekozen cijfers en tabellen ondersteunen de tekst. Voor een specifiek- en totaaloverzicht willen we verwijzen naar de jaarrekening.

2 – ONDERWIJS

A: Onderwijsontwikkelingen

Onze scholen vinden elk jaar de balans tussen het behouden van het goede, het verder verbeteren van eerder ingezette innovaties en het ontwikkelen van nieuwe initiatieven.

Bij de initiatieven hoort zeker de start van het 6-jarig havo-traject van Lyceum Schravenlant. De school is één van de vijf scholen in het land die toestemming heeft om leerlingen te begeleiden die wel de capaciteit hebben om een havo-diploma te behalen, maar daar een extra jaar voor nodig hebben. Het versneld vwo op Lyceum Schravenlant zit nu in het tweede jaar van uitvoering waarmee de eerste generatie van deze leerlingengroep komend jaar al aan het bovenbouwprogramma begint.

Het Stedelijk Gymnasium Schiedam heeft in 2018 voorbereidingen getroffen om vanaf het schooljaar 2019-2020 te starten met Intermezzo. In samenwerking met het basisonderwijs en de samenwerkingsverbanden (primair en secundair onderwijs) wordt een aanbod gecreëerd voor leerlingen vanaf groep 7 die cognitief 'klaar' zijn met de basisschool, maar nog te jong zijn om aan de brugklas te beginnen. In het programma is aandacht voor leervaardigheden, kennismaking met extra vakken en het werken aan zelfvertrouwen en weerbaarheid.

De dansmavo binnen Mavo Schravenlant XL is de pilotfase gepasseerd. Inmiddels heeft de dansopleiding een vaste plek verworven binnen het onderwijsaanbod van de school.

De ontwikkeling op de VOS-scholen richting gepersonaliseerd onderwijs is onomkeerbaar. Aanscherpen, bijstellen en soms pas op de plaats weerhouden de scholen er niet van om door te gaan en hun uiteindelijke ambitie te realiseren. Uit de grote belangstelling die er is van andere scholen om bij de VOS-scholen te mogen kijken naar hun ontwikkeling blijkt dat dit een landelijke trend is.

B: Horizontale dialoog

Naast de formele dialoog met de medezeggenschapsraden waarin ook de oudergeleding en de leerlinggeleding vertegenwoordigd zijn, organiseren de scholen ook op andere wijze de horizontale dialoog met ouders en leerlingen, via bijvoorbeeld klankbordgroepen, ouderverenigingen en leerlingenraden. Het doel is enerzijds deze belanghebbenden te informeren, maar ook te vernemen hoe het beleid ervaren wordt in de praktijk.

C: Leerlingenaantallen

<u>Leerlingaantallen per brinnummer</u>			
16 EI <i>Lyceum Schravenlant</i>		20 CJ <i>Vlaardingse Openbare Scholengroep</i>	
1-10-2017	639	1-10-2017	1717
1-10-2018	663	1-10-2018	1640
18 VX <i>Pronova College</i>		20 DC <i>Stedelijk Gymnasium Schiedam</i>	
1-10-2017	357	1-10-2017	597
1-10-2018	349	1-10-2018	594
19 KM <i>Mavo Schravenlant XL</i>		OSVS totaal	
1-10-2017	528	1-10-2017	3838
1-10-2018	547	1-10-2018	3793

Het totaal aantal leerlingen op basis van bekostiging van de OSVS is t.o.v. voorgaande jaar gedaald met 45 leerlingen. Lyceum Schravenlant laat de afgelopen jaren een groei zien die aansluit bij ontwikkeling en visie van de school. Mavo Schravenlant XL laat een lichte groei zien. Het Stedelijk Gymnasium is stabiel. ProNovaCollege en de Vlaardingse Openbare Scholengroep hebben te maken met een (lichte) daling van het aantal leerlingen.

3 – PERSONEEL

A: Aantallen medewerkers

OSVS Totaal

	201412	201512	201612	201712	201812
Aantal totaal	411,0	430,0	456,0	458,0	463,0
FTE totaal	344,0	361,5	376,0	373,3	368,6
Tijdelijk aantal	47,0	79,0	92,0	95,0	108,0
Vast aantal	364,0	359,0	364,0	363,0	355,0
DIR FTE	11,8	11,8	12,0	11,0	12,1
Middenmanagement FTE	7,1	6,3	18,8	19,4	18,8
OP FTE	249,6	259,0	268,1	263,6	257,5
OOP FTE	75,6	84,4	77,1	79,2	80,3

16EI - Lyceum Schravenlant

	201412	201512	201612	201712	201812
Aantal totaal	62,0	66,0	68,0	69,0	74,0
FTE totaal	46,7	47,9	50,8	52,3	54,7
Tijdelijk aantal	7,0	15,0	18,0	15,0	22,0
Vast aantal	55,0	51,0	50,0	54,0	52,0
DIR FTE	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Middenmanagement FTE			3,8	3,8	3,8
OP FTE	8,7	35,3	37,9	39,2	40,9
OOP FTE	37,0	11,6	8,1	8,3	9,0

18VX - Pronova College

	201412	201512	201612	201712	201812
Aantal totaal	64,0	65,0	60,0	60,0	63,0
FTE totaal	56,1	55,5	52,6	51,1	50,8
Tijdelijk aantal	6,0	6,0	4,0	3,0	10,0
Vast aantal	58,0	59,0	56,0	57,0	53,0
DIR FTE	2,0	2,0	2,0	2,0	1,8
Middenmanagement FTE			2,0	2,0	0,8
OP FTE	36,8	38,3	33,5	30,9	32,5
OOP FTE	17,3	15,2	15,2	16,2	15,7

Bestuursbureau

	201412	201512	201612	201712	201812
Aantal totaal	15,0	15,0	13,0	14,0	15,0
FTE totaal	11,3	11,0	10,2	11,2	11,8
Tijdelijk aantal	0,0	1,0	2,0	2,0	3,0
Vast aantal	15,0	14,0	11,0	12,0	12,0
DIR FTE	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1
Middenmanagement FTE					
OP FTE	1,1	0,3	0,4	0,0	0,0
OOP FTE	8,3	8,7	8,2	9,2	9,7

19KM - Mavo Schravenlant XL

	201412	201512	201612	201712	201812
Aantal totaal	48,0	52,0	64,0	60,0	62,0
FTE totaal	42,9	47,6	53,6	48,8	50,6
Tijdelijk aantal	14,0	19,0	22,0	20,0	23,0
Vast aantal	34,0	33,0	42,0	40,0	39,0
DIR FTE	1,0	1,0	1,0	1,0	1,2
Middenmanagement FTE			4,0	3,2	3,8
OP FTE	30,5	31,2	37,1	32,9	33,6
OOP FTE	11,4	15,4	11,5	11,7	12,0

20CJ - Vos

	201412	201512	201612	201712	201812
Aantal totaal	161,0	176,0	189,0	199,0	194,0
FTE totaal	138,1	150,2	161,7	167,8	158,6
Tijdelijk aantal	14,0	29,0	39,0	47,0	47,0
Vast aantal	147,0	147,0	150,0	152,0	147,0
DIR FTE	3,8	4,0	4,0	4,0	5,0
Middenmanagement FTE	7,1	6,3	6,1	7,4	7,4
OP FTE	104,7	116,5	123,8	129,5	119,4
OOP FTE	22,5	23,4	27,7	26,9	26,8

20DC - Stedelijk Gymnasium Schiedam

	201412	201512	201612	201712	201812
Aantal totaal	67	64	62	56	55
FTE totaal	49,0	49,2	47,0	42,2	42,1
Tijdelijk aantal	7	9	7	8	3
Vast aantal	60	55	55	48	52
DIR FTE	2,0	2,0	2,0	1,0	1,0
Middenmanagement FTE			2,9	3,0	3,0
OP FTE	39,6	37,3	35,8	31,2	31,0
OOP FTE	7,4	9,8	6,3	6,9	7,1

B: Bevoegdheden

Aantal onbevoegden per 22-1-2019	16EI	18VX	19KM	20CJ	20DC	Totalen
Aantal lesgevend	62	42	47	147	46	344
Aantal onbevoegden	11	5	15	22	4	57
Percentage onbevoegd 2018	17,74%	11,90%	31,91%	14,97%	8,70%	16,57%
Percentage onbevoegd 2017	14,55%	7,50%	33,33%	10,91%	6,52%	13,39%
Percentage onbevoegd 2016	18,18%	4,65%	27,27%	10,13%	6,00%	12,29%
Percentage onbevoegd 2015	19,64%	4,55%	23,26%	9,72%	3,50%	12,06%

Het aantal onbevoegden is ten opzichte van vorig jaar met 3,18 procentpunt gestegen. Dit heeft te maken met het verloop van bevoegde medewerkers en de aanname van startende docenten.

Met vrijwel alle onbevoegden zijn studie afspraken gemaakt, een aantal zijn voornemens dit jaar hun bevoegdheid te halen. Er is dit jaar een aantal startende docenten in dienst gekomen. Voor het eind van het schooljaar is het streven om het aantal onbevoegden verder omlaag te brengen.

C: Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage voor de stichting OSVS is in 2018 licht gestegen t.o.v. 2017. Het percentage is in beide jaren fors lager dan de jaren daarvoor.

De tabel hieronder geeft het verzuimpercentage per school aan:

Ziekteverzuim%	16EI	18VX	19KM	20CJ	20DC	Bestuurs bureau	totaal OSVS
Gemiddelde 2018	5,48%	4,45%	3,22%	4,56%	5,63%	3,26%	4,55%
Gemiddelde 2017	6,39%	5,13%	3,25%	3,43%	4,58%	7,77%	4,31%
Gemiddelde 2016	6,86%	7,86%	3,52%	2,28%	5,00%	4,67%	4,14%
Gemiddelde 2015	7,26%	8,37%	4,89%	4,83%	5,31%	3,19%	5,73%
Gemiddelde 2014	6,90%	6,08%	7,44%	4,07%	7,81%	7,83%	5,84%

ZM-frequentie	16EI	18VX	19KM	20CJ	20DC	Bestuurs bureau	totaal OSVS
Gemiddelde 2018	1,82	1,49	1,4	1,6	1,34	1,6	1,55
Gemiddelde 2017	1,96	1,59	1,54	1,68	1,67	1,9	1,68
Gemiddelde 2016	1,98	1,58	1,9	1,57	1,78	1,3	1,68
Gemiddelde 2015	1,74	1,38	1,30	1,45	1,77	1,53	1,52
Gemiddelde 2014	1,59	1,57	1,45	1,44	1,33	1,60	1,47

De meldingsfrequentie in 2018 is ten opzichte van 2017 licht gedaald. De stichting heeft beleid om het frequent verzuim beter aan te pakken. Verzuimpreventie is dan ook een continu aandachtspunt voor onze organisatie en arbodienst. In het contract dat wij in 2017 zijn aangegaan met de arbodienst is dit een speerpunt en wordt jaarlijks geëvalueerd.

Bij twee scholen is het gemiddeld verzuimpercentage gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit heeft met name te maken met langdurige arbeidsongeschiktheid. De overige scholen en het bestuursbureau zijn gedaald met het gemiddeld verzuimpercentage.

D: Personeelsbeleid

CAO

In 2018 is een nieuwe CAO VO 2018-2019 afgesloten. Deze heeft een looptijd van juni 2018 tot 1 oktober 2019.

Belangrijkste afspraak is dat de werkdruk vermindert en dat leraren meer tijd kunnen besteden aan het verbeteren van de kwaliteit en ontwikkeling van het onderwijs.

Belangrijkste overige afspraken:

- Onderwijzend en ondersteunend personeel krijgen een structurele loonsverhoging van 4,5% (2,35% op 1 juni 2018 en 2,15% per 1 juni 2019) en een incidentele verhoging van 1% in oktober 2018.
- Voor het ondersteunend personeel wordt het komend jaar extra aandacht besteed aan het loopbaanbeleid en de vermindering van werkdruk. Het budget voor scholing wordt gelijk getrokken met het onderwijzend personeel; beiden groepen ontvangen 600 euro per jaar.

- Ook aan de team- en afdelingsleiders in schaal 12 wordt een bindingstoelage toegekend. De hoogte van deze bindingstoelage is dezelfde als die van de leraar.
- Voor onbevoegde leraren is een afwijking van de ketenbepaling afgesproken, waardoor er voor de duur van maximaal vier jaar tijdelijke dienstverbanden mogelijk zijn.

Verder loopt op het gebied van personeelsbeleid een aantal projecten:

- Het functieboek waarbij het functiehuis voor de stichting is geharmoniseerd is vastgesteld.
- Eind 2018 is een overstap naar een nieuw personeelsadministratiesysteem ingezet. Hierbij zal een grote digitaliseringstap plaatsvinden in de personeelsprocessen en de personeelsdossier. De uitrol hiervan zal gefaseerd plaatsvinden in 2019.

E: Beleid inzake uitkeringen en ontslag

De wet normering topinkomens (WNT) wordt door OSVS nageleefd. Voor uitkeringen en eventuele ontslagvergoedingen handelt OSVS conform de CAO.

F: Actieplan Leerkracht

Alle scholen van de OSVS voeren het actieplan Leerkracht uit. Met de scholen zijn afspraken gemaakt over de te realiseren percentages van de functiemix. De medezeggenschapsraden en de vakcentrales hebben in 2016 ingestemd met een verlenging van de bestaande maatwerkafspraken voor de duur van twee jaar.

Functiemix

Lyceum Schravenlant

	LB	LC	LD	overig
201110	34,78%	33,81%	31,23%	0,17%
201810	35,26%	23,82%	40,92%	0

PronovaCollege

	LB	LC	LD	overig
201110	64,65%	19,95%	12,57%	2,83%
201810	51,82%	42,84%	5,34%	

Mavo Schravenlant XL

	LB	LC	LD	overig
201110	62,69%	23,60%	13,71%	
201810	66,30%	20,52%	13,17%	

Vos

	LB	LC	LD	overig
201110	53,52%	33,85%	12,60%	0,03%
201810	48,29%	36,33%	15,38%	

Stedelijk Gymnasium Schiedam

	LB	LC	LD	overig
201110	22,70%	51,35%	25,96%	
201810	18,22%	24,93%	56,85%	

4 – FINANCIËN

Algemeen

Terugblik

In het jaar 2018 heeft de stichting OSVS verder gewerkt naar een risicodekkend eigen vermogen. Het financiële resultaat van 2018 is positief maar lager dan begroot. Met het resultaat van 2018 zal opnieuw een stap gezet worden in de richting van het gewenste eigen vermogen.

De trend van de meerjarenbegroting 2019-2022 is positief welke stabiel naar een gewenst resultaat toe groeit, waarin innoveren en investeren in het onderwijs onderdeel is van het begrotingsplan.

In 2018 is de nieuwbouw van Mavo Schravenlant XL afgerond binnen het vastgestelde budget. Een nieuwbouw traject neemt altijd veel risico's met zich mee. Het is te danken aan de gekozen inkoop strategie en de inzet van vele medewerkers en externen om mooie huisvesting te realiseren binnen het vastgestelde budget.

De begroting 2018 is voorbereid door het bestuursbureau en alle scholen van de OSVS. In de komende hoofdstukken zullen we de realisatie van deze begroting op hoofdlijnen analyseren en de verschillen verklaren.

Vooruitblik

Het bestuur heeft het financiële beleid van de afgelopen jaren gecontinueerd in 2018. Dit beleid leidt tot een positief resultaat in 2018 en een positief geprognosticeerd resultaat voor de begroting 2019.

Dit positieve geprognosticeerde resultaat van 2019 is een stuk lager dan de afgelopen jaren en de resultaten van de jaren uit de meerjarenbegroting. Een van de belangrijkste redenen hiervoor is een grote investering in de buitenruimte van het Lyceum Schravenlant. Hier gaat een sportaccommodatie voor de school gerealiseerd worden.

Onzekerheden zijn inherent aan een meerjarenbegroting, zowel aan de baten- als aan de lastenkant. Daarom blijft oplettendheid op de leerlingenaantallen, overheidsfinanciering, personele uitgaven en materiële uitgaven geboden. Daarnaast is het van belang een evenwicht te houden tussen bestedingen aan het onderwijs (en de kwaliteit daarvan) voor de leerlingen die op enig moment op onze scholen zitten en opbouw van noodzakelijke reserves.

De meerjarenbegroting is gedeeltelijk beleidsrijk ingevuld. Op het gebied van toekomstige investeringen zijn de nu bekende investeringen opgenomen. Zo is voorzien in een investering t.b.v. de inrichting van de buitenruimte van Lyceum Schravenlant en de afschrijvingen van de zonnepanelen die in 2018/2019 worden geplaatst op het ProNovaCollege. In 2019 wordt toegewerkt naar een nieuw Strategisch Beleidsplan. De mogelijke investeringen die voortkomen uit dit strategisch beleidsplan zullen pas zichtbaar worden in een meerjarenbegroting 2021-2024.

A Jaarrekening

Exploitatie

Staat van Baten en Lasten per 31 december 2018					
Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€	€	€
<i>Rijksbijdragen O.C. en W</i>	35.038.461	35.063.540	34.303.241	33.686.341	32.378.545
<i>Overige overheidsbijdragen</i>	5.930.211	347.866	801.341	320.783	557.023
<i>Overige baten</i>	1.487.718	1.170.747	1.563.271	1.168.311	1.455.712
Totaal Baten	42.456.390	36.582.153	36.667.853	35.175.435	34.391.280
Lasten					
<i>Personele lasten</i>	28.740.591	29.277.646	28.444.830	28.443.262	26.938.040
<i>Afschrijvingen</i>	715.292	835.707	718.157	769.770	694.718
<i>Huisvestingslasten</i>	8.273.235	2.142.977	2.802.094	2.021.417	2.182.158
<i>Overige lasten</i>	3.971.973	3.424.154	3.616.508	3.576.679	3.531.774
Totaal Lasten	41.701.091	35.680.484	35.581.589	34.811.128	33.346.690
Saldo baten en lasten	755.299	901.669	1.086.264	364.307	1.044.590
Saldo fin. baten en lasten	6.403-	33.673-	37.128-	48.378-	39.444-
Resultaat uit gewone bedrfsv.	748.896	867.996	1.049.137	315.929	1.005.147
Netto resultaat	748.896	867.996	1.049.137	315.929	1.005.147

Analyse

Het resultaat van boekjaar 2018 van de stichting is € 748.896 positief. Het resultaat is in lijn met het begrote resultaat van 2018. Op onderliggende posten zijn er over- en onderschrijdingen te verklaren. In onderstaand overzicht staat op welke posten er over- en onderschrijdingen ten opzichte van de begroting zijn. De verschillen t.o.v. de begroting zijn op hoofdlijnen weergegeven.

Rijksbijdragen

- De rijksbijdrage zijn in lijn met de begroting. Voor de Vos waren er minder leerlingen dan begroot. Dit zijn voor een groot deel ook LWOO leerlingen welke een grotere financiële impact hebben. Naast deze tegenvaller waren er ook meevallers waardoor de rijksbijdrage in lijn is met de begroting 2018.

Overige overheidsbijdragen

- Op de overige overheidsbijdrage is een overschrijding van € 5.582.345. Deze overschrijding komt voort uit de inkomsten die beschikbaar zijn gesteld voor de nieuwbouw van Mavo Schravenlant XL. Bij de lasten zal ook een overschrijding zichtbaar worden voor dezelfde lasten.

Overige baten

- De overige baten overschrijden met € 316.971. De overschrijding bestaat met name uit de ouderbijdrage. Dit kan verklaard worden door een hogere inningspercentage dan verwacht was in de begroting en aanpassingen in de leerling programma's. Aan de lasten kant zien we ook een toename van kosten die hieruit voorkomen.

Personele lasten

Op de personele lasten is een overschrijding van € 537.055 t.o.v. de begroting. De belangrijkste oorzaken van deze overschrijding zijn:

- Er is een overschrijding op de salariskosten t.o.v. de begroting van € 682.100. We hebben in de begroting 2018 rekening gehouden met een totale loonstijging 3,1% over heel 2018. De daadwerkelijke stijging van de loonkosten is 2,35% vanaf 1 juni 2018 met daarnaast een eenmalige uitkering van 1%. Voor de stijging van de pensioenen hebben wij opgenomen een stijging van 1,4 % punt. In de realisatie heeft er geen stijging plaatsgevonden. Deze twee onderdelen verklaren het verschil in salariskosten.
- Er is een overschrijding op de post inleen personeel t.o.v. de begroting van € 241.136. Opvallend is dat dit voor het eerst zo hoog is in vergelijking met voorgaande jaren. Het gaat hier met name om de inleen van onderwijzend personeel.

Afschrijvingen

- De kosten van de afschrijvingen zijn lager dan begroot. Deze overschrijding van € 120.415 betreft lagere investeringen op schoolmeubilair, lesboeken en ICT behoeftigheden.

Huisvestinglasten

Op de post huisvestinglasten is een overschrijding van € 6.130.258. Deze overschrijding heeft een aantal oorzaken:

- Lasten voor de nieuwbouw Mavo Schravenlant. Zie overige overheidsbijdrage.
- Een overschrijding op de post verbouwingen t.o.v. de begroting van € 270.347. Deze verbouwingen zijn kosten die voortkomen uit de inrichting van het gebouw, zoals bijvoorbeeld belettering, inbouwkosten en dergelijke.
- Een overschrijding op de energiekosten;
- Een overschrijding op de post groot onderhoud, deze kosten komen met name door onderhoudswerkzaamheden bij ProNovaCollege die niet zijn begroot.

Overige lasten

De post overige lasten laat een overschrijding zien van € 547.819. Deze overschrijding heeft meerdere oorzaken.

- Een overschrijding op kosten die voortvloeien uit de ouderbijdrage. Deze ligt in lijn met de stijging van de inkomsten en de verklaringen hierbij;
- Een overschrijding op de post ICT welke met name voortkomt uit de aanleg van een nieuw ICT netwerk bij Mavo Schravenlant XL.
- Een overschrijding op de post representatie welke met name voortkomt uit de ingebruikname van de nieuwbouw Mavo Schravenlant XL.

Resultaatbestemming

In 2018 is de risicoanalyse geëvalueerd. Het resultaat van deze inventarisatie is nagenoeg onveranderd: een laag risicoprofiel met een gewenst weerstandsvermogen van 18%. Na verwerking van het resultaat van 2018 is het weerstandvermogen 10,35 %.

Het resultaat wordt verrekend met de Algemene Reserve van de stichting. De Algemene Reserve na resultaatverrekening bedraagt € 3.794.252 (€ 3.045.356 + € 748.896) voor de OSVS. De algemene reserve staat ter dekking van benoemde risico's.

Balans

Activa	31-12-2018		31-12-2017		Passiva	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€		€	€	€	€
Vaste activa					2 Eigen vermogen				
1.1 Immateriële vaste activa	72.958		4.802		2.1.1 Algemene reserve	3.777.652		3.010.931	
1.2 Materiële vaste activa	3.419.886		2.567.756		2.1.4 Overige reserves / fondsen	16.600		34.425	
1.3 Financiële vaste activa	1.983.689		1.925.604		2 Totaal Eigen vermogen		3.794.252		3.045.356
Totaal vaste activa		5.476.533		4.498.162	2.2 Voorzieningen		2.439.813		2.346.011
Vlottende activa					2.3 Langlopende Schulden		50		652.462
1.5 Vorderingen	1.796.216		1.662.439		2.4 Kortlopende schulden		4.035.150		4.078.921
1.7 Liquide middelen	2.996.516		3.962.149		Totaal passiva				
Totaal vlottende activa		4.792.732		5.624.588			10.269.265		10.122.750
Totaal activa		10.269.265		10.122.750			10.269.265		10.122.750

Kengetallen

De OSVS wenst een positief bedrijfsresultaat te behalen, waarbij de kengetallen een streefwaarde weergeven die voldoende is. De stichting heeft vooralsnog alleen een streefwaarde vastgesteld voor een benodigd weerstandsvermogen.

Solvabiliteit geeft aan of de OSVS voldoende eigen vermogen heeft om op lange termijn voort te bestaan. De landelijk bepaalde signaleringswaarde hiervoor is sinds januari 2013 30%.

Liquiditeit / Current ratio geeft aan of de OSVS in staat is op korte termijn alle kortlopende schulden te kunnen betalen. Gemiddeld voor het onderwijs is deze ratio 1,5. De signaleringswaarde hiervoor is 0,75 voor het funderend onderwijs.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoeveel geld de OSVS achter de hand heeft om risico's op te vangen. Om de financiële positie van de OSVS niet in gevaar te brengen, moet de waarde van dit kengetal minimaal 5% zijn (vastgesteld door de onderwijsinspectie). In 2018 is de risicoanalyse bijgesteld waarin het gewenste weerstandsvermogen 18% is.

De OSVS streeft naar een financiële positie, waarbij zonder problemen geïnvesteerd kan worden in het onderwijs. Het doel van de OSVS is dan ook om, naast de wettelijke financiële verplichtingen, zoveel mogelijk inkomsten te besteden aan het primaire proces 'onderwijs' zonder dat de stichting in de toekomst in financiële problemen raakt.

De werkelijke situatie per balansdatum 31 december 2018:

Kengetal	Ondergrens	Bovengrens	2016	2017	2018
Werknemer (FTE)	Geen	Geen	376	373	369
Leerlingen aantal	Geen	Geen	3825	3838	3793
Solvabiliteit	30,0%	Geen	40,5%	53,3%	60,7%
Liquiditeit (current ratio)	0,75	Geen	0,91	1,38	1,19
Weerstandsvermogen	5,0%	Geen	5,8%	8,3%	* 10,35%

*De totale baten zijn de baten exclusief de incidentele baten van de bouw van de Mavo Schravenlant XL.

De solvabiliteit is ten opzichte van 2017 met 7,4 %-punt gestegen en zit met 60,7% boven de landelijke signaleringswaarde van 30% die in januari 2013 is vastgesteld door de onderwijsinspectie.

De liquiditeitspositie is gedaald ten opzichte van 2017. Dit heeft met name te maken met het nieuwbouw traject van de Mavo Schravenlant XL. Hier moet nog een einddeclaratie plaatsvinden uit het budget van de gemeente Schiedam. De stichting heeft de afgelopen jaren de liquiditeitspositie wel verbeterd. De verwachting in het meerjarenperspectief is dat de liquiditeitspositie weer verder zal verbeteren.

Het weerstandsvermogen ligt met 10,35% boven de signaleringswaarde en zal de komende jaren moeten stijgen om komende risico's goed te kunnen opvangen. Er is wel een sterk stijgende lijn hierin te constateren in de afgelopen 2 jaar en naar verwachting ook een stijging de komende jaren. De totale baten zijn in mindering gebracht met de baten van de nieuwbouw Mavo Schravenlant XL. Dit zou een niet reëel kengetal tonen en dus een onjuist beeld tonen in de continuïteit.

Er zijn geen signalen die er op duiden dat gelden niet doelmatig worden besteed. Zo volgen wij nadrukkelijk de uitputting van de begroting, bij de jaarrekening monitoren we signaleringswaarden, bespreken we accountantsrapporten en met de scholen bespreken we de onderwijskwaliteit, de inspectierapporten en de tevredenheidsonderzoeken onder ouders, leerlingen en personeel. Hiermee geven we aan dat we doelmatigheid belangrijk vinden.

B Treasuryverslag

De stichting OSVS onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen.

In dit treasurystatuut worden de kaders voor *treasurymanagement* vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten.

Bij het opstellen van het statuut is rekening gehouden met de bepalingen uit de OCW-Regeling "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016" met kenmerk WJZ/800938 (6670) dd.6 juni 2016 en de wijzigingen daarop van 5 december 2018 met nummer FEZ/1402273.

De treasuryfunctie binnen de OSVS heeft vier doelen.

1. Het beschermen van het vermogen tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
2. Het optimaliseren van de renteresultaten, binnen de kaders van de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten';
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.

Voor het afdekken van financiële risico's en tekorten is de stichting OSVS per augustus 2013 gaan schatkistbankieren bij de staat. Dit is gecontinueerd in 2018 zonder de garantstelling van de gemeente Schiedam en Vlaardingen, welke niet meer nodig waren gezien de financiële positie van OSVS.

In 2018 is in overeenstemming met het geldende statuut gehandeld. Bij het schatkistbankieren zijn nagenoeg geen rentebaten ontstaan. Daarnaast is de lening bij de Gemeente Schiedam voor een duurzaamheidsinvestering in het gebouw van Lyceum Schravenlant afgelost.

C Continuïteitsparagraaf 2018

A1

Leerlingenaantallen per brinnummer		Formatie per school in FTE							
16EI	Lyceum Schravenlant	16EI	Lyceum Schravenlant						
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	2017-2018	639	Bestuur/ management	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
	2018-2019	663	Personeel primair proces	44,7	44,8	43,7	43,7	43,7	43,5
	2019-2020	667	Ondersteunend Personeel	9,0	7,9	9,0	9,0	9,0	9,0
	2020-2021	656	Totaal	54,7	53,7	53,7	53,7	53,7	53,5
2021-2022	665								
2022-2023	662								
18VX	ProNova College	18VX	ProNova College						
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	2017-2018	357	Bestuur/ management	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
	2018-2019	349	Personeel primair proces	33,3	33,3	34,3	33,5	33,5	33,5
	2019-2020	348	Ondersteunend Personeel	15,7	15,7	13,5	13,5	13,5	13,3
	2020-2021	345	Totaal	50,8	50,8	49,6	48,8	48,8	48,6
2021-2022	339								
2022-2023	335								
19KM	Mavo Schravenlant XL	19KM	Mavo Schravenlant XL						
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	2017-2018	528	Bestuur/ management	1,2	1,2	1,0	1,0	1,0	1,0
	2018-2019	547	Personeel primair proces	37,4	37,4	37,3	37,1	36,9	36,9
	2019-2020	556	Ondersteunend Personeel	12,0	12,0	12,7	12,7	12,7	12,7
	2020-2021	552	Totaal	50,6	50,6	51,0	50,8	50,6	50,6
2021-2022	552								
2022-2023	552								
20CJ	Vlaardingse Openbare Scholengroep	20CJ	Vlaardingse Openbare Scholengroep						
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	2017-2018	1717	Bestuur/ management	5,0	5,0	4,0	4,0	4,0	4,0
	2018-2019	1640	Personeel primair proces	126,8	121,0	119,1	117,9	119,1	119,1
	2019-2020	1594	Ondersteunend Personeel	26,8	26,0	25,7	25,1	25,1	25,1
	2020-2021	1580	Totaal	158,6	152,0	148,8	147,0	148,2	148,2
2021-2022	1623								
2022-2023	1623								
20DC	Stedelijk Gymnasium Schiedam	20DC	Stedelijk Gymnasium Schiedam						
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	2017-2018	597	Bestuur/ management	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
	2018-2019	594	Personeel primair proces	34,0	32,7	32,1	32,1	32,1	31,6
	2019-2020	573	Ondersteunend Personeel	7,1	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
	2020-2021	578	Totaal	42,1	41,2	40,6	40,6	40,6	40,1
2021-2022	588								
2022-2023	577								
OSVS totaal	OSVS totaal		Bestuursbureau						
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	2017-2018	3838	Bestuur/ management	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
	2018-2019	3793	Personeel primair proces	-	-	-	-	-	-
	2019-2020	3738	Ondersteunend Personeel	9,7	10,4	11,7	11,7	11,7	11,7
	2020-2021	3711	Totaal	11,8	12,4	13,7	13,7	13,7	13,7
2021-2022	3767								
2022-2023	3749								
Totaal			Totaal						
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	2017-2018	3838	Bestuur/ management	12,1	12,0	10,8	10,8	10,8	10,8
	2018-2019	3793	Personeel primair proces	276,2	269,2	266,5	264,3	265,3	264,6
	2019-2020	3738	Ondersteunend Personeel	80,3	79,5	80,1	79,5	79,5	79,3
	2020-2021	3711	Totaal	368,6	360,7	357,4	354,6	355,6	354,7
2021-2022	3767								
2022-2023	3749								

Toelichting

In de meerjarenprognose is een stabiel leerlingenaantal voor de stichting als geheel voorzien. De leerlingprognose is te typeren als 'voorzichtig realistisch'. Daarmee is vanuit het voorzichtigheidsprincipe zichtbaar wat de financiële resultaten zijn als deze voorzichtige prognose wordt gerealiseerd. Dit is ook conform de demografische ontwikkeling die laat zien dat er stabiel aantal leerlingen te verwachten is. Indien de leerlingenaantallen hoger worden dan in deze prognose, dan zal ook het resultaat stijgen, zij het licht omdat ook de formatie dan mee zal groeien met een groei van het leerlingenaantal.

A2

Balans

Balans									
Activa	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023			
	€	€	€	€	€	€			
Immateriële vaste activa	72.958	72.958	72.958	72.958	72.958	72.958			
Materiële vaste activa	3.419.886	3.419.886	3.419.886	3.419.886	3.419.886	3.419.886			
Financiële vaste activa	1.983.689	1.983.689	1.983.689	1.983.689	1.983.689	1.983.689			
Totaal vaste activa	5.476.533	5.476.533	5.476.533	5.476.533	5.476.533	5.476.533	5.476.533	5.476.533	5.476.533
Vorderingen	1.796.216	1.600.000	1.500.000	1.400.000	1.300.000	1.200.000			
Liquide middelen	2.996.516	4.520.319	5.319.717	5.868.759	6.892.110	7.343.900			
	4.792.732	6.120.319	6.819.717	7.268.759	8.192.110	8.543.900			
Totaal activa	10.269.265	11.596.852	12.296.250	12.745.292	13.668.643	14.020.433			
Passiva	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023			
	€	€	€	€	€	€			
Algemene reserve	3.777.652	3.795.788	4.409.804	4.727.136	5.110.167	5.500.129			
Overige reserves/fondsen	16.600	16.600	16.600	16.600	16.600	16.600			
Eigen vermogen	3.794.252	3.812.388	4.426.404	4.743.736	5.126.767	5.516.729			
Voorzieningen	2.439.813	2.439.813	2.439.813	2.439.813	2.439.813	2.439.813			
Langlopende schulden	50	-	-	-	-	-			
Kortlopende schulden	4.035.150	5.344.651	5.430.033	5.561.743	6.102.064	6.063.891			
Totaal passiva	10.269.265	11.596.852	12.296.250	12.745.292	13.668.643	14.020.433			

Toelichting

Bij de activa is het bestuur uitgegaan van een contante waarde of een reële waarde indien concrete plannen aanwezig zijn om te investeren c.q. afgeschreven activa niet te vervangen.

De algemene reserve stijgt met het verwachte resultaat van de jaarrekeningen.

In 2018 hebben we een integrale risicoanalyse geactualiseerd met alle scholen. Op grond hiervan is bepaald wat de hoogte is van het gewenste eigen vermogen om mogelijke risico's op te kunnen vangen. De uitkomst van deze analyse is dat de stichting een laag risicoprofiel heeft. De stichting wil op lange termijn een weerstandsvermogen hebben van 18% van de jaaromzet (formeel tussen de 10% en 20%). Met deze meerjarenbegroting wordt een belangrijke stap gezet richting dit gewenste weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen zal voor de komende jaren stijgen, zie onderstaande tabel.

Ratio's	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
	€	€	€	€	€	€
Eigen vermogen	3.794.252	3.812.388	4.426.404	4.743.736	5.126.767	5.516.729
Totale baten	36.660.220	36.103.455	35.770.137	35.599.798	36.072.421	36.015.833
Weerstandsvermogen	10,35%	10,56%	12,37%	13,33%	14,21%	15,32%

Voor het meerjarenonderhoud heeft de OSVS een voorziening waar jaarlijks aan de hand van een opgestelde meerjarenonderhoudsplaning 2016 – 2025 een dotatie wordt gedaan.

De OSVS is niet van plan om uit eigen middelen huisvesting te financieren waar de gemeente wettelijk de verantwoordelijkheid voor draagt. De meeste gebouwen van de OSVS zijn op orde. Voor Het College Vos streven wij naar totale renovatie. Met de gemeente Vlaardingen en de andere schoolbesturen (primair onderwijs en voortgezet onderwijs) is een Integraal Huisvestingsplan opgesteld dat in 2019 door de gemeenteraad moet worden goedgekeurd. Over de termijn waarop de noodzakelijke renovatie kan worden gevoerd, vinden nog gesprekken plaats.

De gemeente Vlaardingen heeft plannen om een nieuwe sporthal te bouwen ten behoeve van Het College Vos, vanzelfsprekend in combinatie met bewegingsonderwijs voor basisscholen en het bieden van accommodatie voor sportverenigingen. De nieuwbouw voor Mavo Schravenlant XL is in 2018 gerealiseerd binnen het beschikbaar gestelde budget.

Sinds 2013 neemt de OSVS deel aan het schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën.

Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
	€	€	€	€	€	€
Baten						
<i>Rijksbijdragen O.C. en W</i>	35.038.461	34.658.362	34.351.381	34.176.616	34.653.432	34.592.079
<i>Overige overheidsbijdragen en subsidies</i>	5.930.211	373.879	373.704	373.704	373.704	373.704
<i>Overige baten</i>	1.487.718	1.071.214	1.045.052	1.049.478	1.045.286	1.050.050
Totaal Baten	42.456.390	36.103.455	35.770.137	35.599.798	36.072.421	36.015.833
Lasten						
<i>Personelkosten</i>	28.740.591	29.122.628	28.482.473	28.669.338	28.942.369	28.826.043
<i>Afschrijvingen</i>	715.292	733.431	736.981	736.981	736.981	736.981
<i>Huisvestingslasten</i>	8.273.235	2.629.674	2.337.247	2.228.155	2.282.604	2.289.603
<i>Overige lasten</i>	3.971.973	3.548.119	3.547.825	3.596.275	3.675.595	3.721.276
Totaal Lasten	41.701.091	36.033.852	35.104.527	35.230.749	35.637.550	35.573.904
<i>Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering</i>	755.299	69.603	665.611	369.049	434.871	441.930
<i>Saldo financiële bedrijfsvoering</i>	6.403-	34.867-	34.995-	35.117-	-35.241	-35.368
<i>Saldo buitengewone baten en lasten</i>	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	748.896	34.736	630.616	333.932	399.631	406.562

Toelichting

De meerjarenbegroting 2020 – 2023 geeft het perspectief op verder herstel van de financiële positie van de OSVS. Deze meerjarenbegroting vormt een onderdeel van de planning- en controlcyclus van onze stichting. De meerjarenbegroting is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 14 februari 2019 waarbij ook is meegenomen:

- de procedure van de totstandkoming van de meerjarenbegroting;
- de uitgangspunten van de meerjarenbegroting;
- aannames van de meerjarenbegroting;
- de risico's van de meerjarenbegroting.

Overige rapportages

B1

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

In 2018 is op alle scholen van de OSVS de risicoanalyse geactualiseerd. Deze heeft niet geleid heeft tot grote aanpassingen.

Op het gebied van controle worden de volgende taken uitgevoerd:

- De personele mutaties worden gecontroleerd aan de hand van de begroting vóór de mutaties worden doorgevoerd. Deze mutaties worden in een regulier overleg met de afdeling personeelszaken besproken.
- Financiële en personele maandrapportages worden geanalyseerd en in een regulier overleg besproken met het bestuur en in het directie overleg;
- De afdeling financiën bereidt de begroting en de meerjarenbegroting voor en adviseert het bestuur over voorkomende financiële aangelegenheden;
- De belangrijkste processen op het gebied van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) zijn beschreven. De directie bespreekt inhoudelijk de voorgestelde ao/ic-procesbeschrijvingen. Periodiek zullen de vastgestelde procedures worden onderzocht en geëvalueerd;
- Besluiten worden aan de interne procuratieregeling getoetst;
- Jaarlijks wordt de planning- en control-agenda opgesteld voor de bedrijfsvoerings-processen van de OSVS. Hierin zijn de deadlines opgenomen en de daaraan voorafgaande interne overleggen. Deze agenda geeft overzicht, structuur en bewustwording van de cyclus van planning en control;
- Bij nieuwbouw of grootschalige verbouwingsplannen zal de aan te stellen projectleider ondersteuning krijgen van een financieel deskundige van het bestuursbureau die vanaf het begin bij het project betrokken is.

- Als gevolg van de Algemene Verordening Gegevensbescherming is een onafhankelijke externe Functionaris Gegevensbescherming gecontracteerd om periodiek onze organisatie te toetsen op de mate waarin wij voldoen aan deze wet.

B2

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.

Financiën

De financiële situatie van de OSVS is in 2018 wederom verbeterd. Het overschot voor 2018 was voorzien, zelfs meer dan conform de begroting. De begroting 2019 laat opnieuw een overschot zien waarmee het financiële herstel van de stichting verder vorm krijgt.

De meerjarenbegroting geeft een positief beeld. De belangrijkste inschatting bij deze meerjarenbegroting is het aantal leerlingen op de scholen. We hebben gezien hoe groot de financiële impact is als leerlingenaantallen tegenvallen. Het is nodig daar goed op te letten en direct aanpassingen op formatief gebied uit te voeren als een daling plaatsvindt.

Maatregel:

Scholen die door de leerlingengroei nieuwe medewerkers aantrekken, moeten dus goed letten op het in voldoende mate benoemen 'in tijdelijke dienst' en/of personeelsleden van de andere OSVS-scholen overnemen.

Personeel

Het ziekteverzuim ligt stichtingsbreed onder het landelijk gemiddelde. Aandacht voor de oorzaken van het ziekteverzuim, inclusief de frequentie van de verzuimmeldingen, is van belang. Continuïteit van het onderwijs op de scholen is gediend met een laag ziekteverzuim. Op termijn bestaat het risico van onvervulbare vacatures bij enkele vakken waar een lerarentekort ontstaat.

Maatregel:

Actieve deelname in de Opleidingsschool Rijnmond heeft als doel om dit risico zoveel mogelijk te beperken.

Onderwijs

Alle afdelingen van alle scholen hebben een voldoende beoordeling van de onderwijsinspectie. In 2019 zullen twee locaties/scholen een onvoldoende beoordeling krijgen van de inspectie.

Maatregel:

De scholen/locaties die een onvoldoende beoordeling hebben, is een plan van aanpak opgesteld om de kwaliteit te verbeteren. Voor de andere scholen geldt dat doorlopende aandacht voor kwaliteitsverbetering ervoor zorgt dat de kwaliteit minimaal op voldoende niveau blijft.

Het aantal leerlingen van de scholen van de OSVS is stabiel. De regionale ontwikkeling voorspelt ook een stabiele leerlingpopulatie.

Huisvesting

Huisvesting herbergt een risico in zich omdat er grote bedragen mee gemoeid zijn. Met de gemeente Vlaardingen en de andere schoolbesturen (primair onderwijs en voortgezet onderwijs) is een Integraal Huisvestingsplan opgesteld dat in 2019 door de gemeenteraad moet worden goedgekeurd. Over de termijn waarop de noodzakelijke renovatie kan worden gevoerd, vinden nog gesprekken plaats.

De nieuwbouw voor Mavo Schravenlant XL is in 2018 gerealiseerd binnen het beschikbaar gestelde budget.

Maatregel:

Indien voor de renovatie van Het College Vos budget beschikbaar wordt gesteld zal een externe projectleider worden aangesteld die onder andere stuurt op het voorkomen van financiële risico's en om goed inzicht te hebben waar risico's zich voordoen tijdens het bouwproces. Daarnaast zal een financieel medewerker van OSVS worden toegevoegd aan een stuurgroep.

Klachten

In 2018 heeft het bestuur van OSVS drie klachten behandeld. Deze klachten zijn afgehandeld in/na een gesprek met het bestuur.

Maatregel:

Hier hoeft geen maatregel ingezet te worden.

B3

Rapportage toezichthoudend orgaan

Deze verantwoording gaat over het zevende jaar sinds de oprichting van de stichting OSVS in de volgende samenstelling:

- De heer drs. IJ. van der Velden (1947), voorzitter.

Functie: gepensioneerd zorgdirecteur; geen nevenfuncties.

Datum aftreden 1-1-2020 (tweede termijn).

- De heer A. van Steensel (1973), vicevoorzitter en secretaris.

Functie: projectmanager publieke sector; nevenfuncties:

- lid algemeen bestuur Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker
- lid Raad van Toezicht Stichting Welzijn Rijswijk

Datum aftreden 1-1-2020 (tweede termijn).

- Mevrouw drs. M.L. Kraak (1948), lid.

Functie: eigenaar organisatieadviesbureau Kraak Organisatie & Management;

nevenfuncties:

- vicevoorzitter Raad van Toezicht ROC Noord-Kennemerland/West-Friesland
- lid bestuur Landelijk Platform Raden van Toezicht MBO-instellingen

Datum aftreden 1-1-2021 (verlengde tweede termijn).

- Mevrouw ir. A.F.W. van Delft MBA (1967), lid.

Functie: manager research & business innovation bij Breda University of Applied Sciences,

Hotel & Facility; nevenfunctie:

- * lid Raad van Toezicht Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden voor PO en VO .

Datum aftreden 1-1-2022 (eerste termijn).

- Mevrouw drs. M. Adelmund-Hannevijk (1965), lid.

Functie: HR-manager Stichting H3O te Dordrecht; nevenfunctie:

- lid algemeen bestuur Stichting Openbaar Onderwijs Albrandswaard tot 1 maart 2019.

Datum aftreden 1-1-2022 (eerste termijn).

Het honorarium aan de leden van de RVT voor het jaar 2018 was 8070 euro bruto voor de voorzitter en 5380 euro bruto voor de leden.

De Raad van Toezicht kwam in het verslagjaar zevenmaal bijeen in aanwezigheid van de directeur-bestuurder, waarvan eenmaal met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en eenmaal voor een Masterclass Trends voor Toezicht in het kader van deskundigheidsbevordering.

Gezien de omvang van de RVT is er bewust voor gekozen dat de voltallige raad invulling geeft aan de commissies zoals in de statuten omschreven. Tussen de formele bijeenkomsten in is er regelmatig contact geweest tussen de directeur-bestuurder en individuele leden, met name met de voorzitter o.a. ter voorbereiding van de vergaderingen. Ook in kleiner verband hebben leden agendapunten voorbereid. De RVT volgt de Governancecode Voortgezet Onderwijs.

In 2018 heeft de RVT de volgende formele besluiten genomen:

- goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag 2017
- goedkeuring van de begroting 2019
- goedkeuring van de meerjarenbegroting 2019-2021

De stichting OSVS is in 2018 financieel "in control" gebleven zoals ook door de accountant bevestigd is. Het toezichtsdossier van de RVT is verder ingevuld door het vaststellen van het deel personeels-en organisatieontwikkeling; tevens is gestart met de voorbereiding van de onderdelen financiën en risicomanagement.

Overige activiteiten van de raad in 2018:

- in aanwezigheid van de accountant (Astrium accountants) zijn de jaarrekening en de managementletter besproken.
- elke vergadering is de managementrapportage van de directeur-bestuurder doorgenomen, waarbij standaard ook de financiële stand van zaken aan de orde kwam..
- met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad is tweemaal contact geweest; eenmaal in kleiner verband (delegaties) en eenmaal plenair zoals overeengekomen. Onderwerpen die o.a. aan de orde kwamen : ouderenbeleid, professioneel statuut, werkdrukvermindering, ouder –en leerlingvertegenwoordiging.
- in het kader van de rondgang langs de scholen zijn de MAVO Schravenlant XL en het Lyceum Schravenlant bezocht. Bij de MAVO werd een danspresentatie gegeven door leerlingen van de Dansmavo en is de voortgang van de nieuwbouw besproken. Op het lyceum werd door een aantal docenten een uiteenzetting gegeven over nieuwe initiatieven: versneld VWO, talenturen en het project business school.
- de raad heeft zich uitgebreid laten informeren over de consequenties van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (wet AVG) voor de scholen.
- de jaarverslagen van de scholen zijn besproken.
- de examenresultaten en de in-en uitstroom van leerlingen zijn aan de orde geweest.
- kennis is genomen van het door de directeur-bestuurder vastgestelde nieuwe functieboek
- besproken werd de wijze van aanpak voor het nieuwe strategisch beleidsplan.
- in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) ten behoeve van het vaststellen

van het salaris van de directeur-bestuurder werd het aantal complexiteitspunten bepaald op 13.

- het verslag van het reguliere functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder is met een positief oordeel besproken.
- de raad heeft zich gebogen over het thema onderwijskwaliteit en kansengelijkheid.
- eind 2018 werd de nieuwbouw van de MAVO Schravenlant XL opgeleverd binnen het beschikbare budget.
- de RVT heeft zich beraden op het rooster van aftreden en een nieuwe profielschets voorbereid vanwege de statutair vereiste mutaties waarvoor in 2019 openbare sollicitatieprocedures zullen plaatsvinden.

Tot slot spreekt de Raad van Toezicht zijn waardering uit voor de inzet van alle personeelsleden en de overlegorganen om gezamenlijk met het bestuur de OSVS een voorname positie te geven aan het openbaar voortgezet onderwijs in onze regio.

Jaarrekening (2018)

Stichting Openbare Scholengroep
Vlaardingen Schiedam

(41568)

Lyceum Schravenlant
ProNovaCollege
Mavo Schravenlant XL
Het College Vos
Stedelijk Gymnasium Schiedam

Inhoudsopgave

Grondslagen

Model A: Balans

Model B: Staat van baten en lasten

Model C: Kasstroomoverzicht

Model D: toelichting (inclusief model G: geormerkte doelsubsidies)

Kengetallen

WNT (Wet Normering Topinkomens)

Model E: Verbonden partijen

Grondslagen voor de Jaarrekening

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ 660).

De jaarrekening is verder gebaseerd op:

- De jaarrekening is opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit van de organisatie. Dit betekent dat waardering en grondslagen zijn gebaseerd op basis van voornoemde veronderstelling.
- Het verslagjaar is gelijk aan het kalenderjaar.
- Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Activiteiten

De Stichting Openbare Scholengroep Vlaardingen Schiedam te Vlaardingen is statutair gevestigd te Vlaardingen (KvK 24387240), en kent geen winstoogmerk. De voornaamste activiteit van de Stichting is het aanbieden van voorgezet onderwijs.

Continuïteit

In 2018 is de liquiditeitspositie en het werkkapitaal verminderd, doordat een langlopende lening bij de Gemeente Schiedam is afgelost en dat er aanzienlijk veel meer investeringen zijn gedaan. Het eigen vermogen is door het resultaat gestegen. De continuïteit van de stichting heeft nog steeds de hoogste prioriteit binnen onze stichting. Per 1 augustus 2013 neemt de OSVS deel aan het schatkistbankieren van het ministerie van financiën. De strak ingezette controlefunctie, procuratieregeling en regelmatige rapportages geven de organisatiestructuur om de vastgestelde financiële doelen te realiseren. Het beleid is erop gericht om stichtingsbreed de begrotingsdoelstelling 2018 te realiseren ad € 867.996. Op grond van deze maatregelen en waarborgen wordt de continuïteit van onze organisatie gewaarborgd en is de jaarrekening op basis van deze uitgangspunten opgesteld.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in hele euro's.

Financiële instrumenten

De stichting heeft geen financiële instrumenten behoudens primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

OSVS maakt bij de uitvoering van haar activiteiten gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die OSVS blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Dit betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen zoals debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige schulden. OSVS heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico te beperken. OSVS handelt niet in aandelen, obligaties en derivaten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren zijn verspreid zonder dat daarbij sprake is van concentratie bij enkele grote debiteuren. Het kredietrisico is daarmee beperkt.

Renterisico

OSVS heeft geen leningen uitgegeven dan wel uitstaan en loopt op dat onderdeel geen risico.

Marktwaarde

De marktwaarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de marktwaarde ervan. De financiële instrumenten (zowel financieel actief als financieel passief) worden gewaardeerd volgens de historische kostprijs.

Kasstroom- en liquiditeitsrisico

Kasstroomrisico is het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument in omvang zullen fluctueren. OSVS wordt periodiek bevoorschot door het Ministerie van OC&W. Het kasstroom- en liquiditeitsrisico worden beperkt door de spreiding van de betalingen in relatie tot de inkomsten. Overigens zijn de banktegoeden direct opeisbaar.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn gelijk aan het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het College van Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten. De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening voor groot onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruikname.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte

economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

De grondslagen voor de materiële vaste activa zijn:

1. Gebouwen en terreinen

De school is geen economisch eigenaar van de terreinen en gebouwen. Om die reden wordt de waarde daarvan niet in de balans opgenomen.

2. Inventaris en apparatuur

- a. De geactiveerde bedragen betreffen de aangeschafte inventaris en apparatuur tegen de verkrijgingsprijs.
- b. Met betrekking tot de afschrijvingssystematiek worden binnen de inventaris en apparatuur verschillende groepen onderscheiden. De inventaris en apparatuur worden lineair afgeschreven gedurende de ingeschatte levensduur. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. De gehanteerde afschrijvingstermijnen lopen uiteen van 4 jaar (25,0%) - 15 jaar (6,7%).

3. Overige vaste bedrijfsmiddelen

- a. De geactiveerde bedragen betreffen de aangeschafte overige vaste bedrijfsmiddelen tegen verkrijgingsprijs.
- b. Met betrekking tot de afschrijvingssystematiek worden binnen de overige vaste bedrijfsmiddelen verschillende groepen onderscheiden. De overige vaste bedrijfsmiddelen worden lineair afgeschreven gedurende de ingeschatte levensduur. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. De gehanteerde afschrijvingstermijnen lopen uiteen van 7 jaar (14,3%) - 25 jaar (4%).

4. De vooruit ontvangen investeringssubsidies die samenhangen met de daarbij horende geactiveerde investeringen vallen jaarlijks vrij ten gunste van de staat van baten en lasten in gelijke delen naar rato van de economische levensduur van de bijbehorende geactiveerde investering. De vooruit ontvangen investeringssubsidies worden in eerste instantie opgenomen onder de overlopende passiva.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa is een langlopende vordering op het Ministerie van OCW opgenomen. Deze vordering is van toepassing voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO op basis van de "Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018". De stichting OSVS heeft gekozen om deze vordering op te nemen op de minister van OCW ter hoogte van het maximum van 7,5% van de personele lumpsum. Aangezien deze vordering een langlopend karakter heeft is deze vordering opgenomen onder de financiële vaste activa. Zie hiervoor tevens de toelichting in de paragraaf continuïteit van de grondslagen.

Vorderingen

- a. De vorderingen op debiteuren en overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.
Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.
- b. De overlopende activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs. Indien noodzakelijk geacht is rekening gehouden met mogelijke oninbaarheid. De overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar tot een looptijd van maximaal 4 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan een jaar. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur en dienen ter dekking van de algemene reserve, de overige reserves en de voorzieningen.

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat in 2018 uit :

- een algemene reserve welke staat ter dekking van de door de stichting OSVS benoemde strategische, tactische en operationele risico's.
- een bestemmingsfonds Welzijn stichting welke is ontstaan uit de in het verleden opgeheven Welzijn stichting, **behorende tot één van de scholen van de stichting OSVS, met als statutaire doelstelling** het ten gunste van de leerlingen uitgeven van het gerealiseerde batig saldo op de ouderbijdragen.

De bestemmingsreserves zijn in 2012 middels bestuurlijk besluit opgeheven en verwerkt in de algemene reserve. Het bestuur heeft een risico-inventarisatie uitgevoerd, waarin de risico's van de organisatie zijn onderkend en gekwantificeerd. De algemene reserve staat ter dekking van benoemde risico's.

Voorzieningen

Pensioenen

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP.

De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering”. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering” en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De dekkingsgraad van het ABP is eind 2018 97,0%.

Overige voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

a. Voorziening spaarverlof

Onder de voorziening spaarverlof zijn de gespaarde uren spaarverlof opgenomen. Het betreft medewerkers die deelnemen aan deze regeling. De waarde van de spaarsaldi wordt berekend op basis van een vast tarief per uur per functieschaal.

b. Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor verwachte lasten gedurende het dienstverband van de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd op contante waarde, gebaseerd op een marktrente van 1 %.

De voorziening is berekend op basis van het personeelsbestand d.d. 31-12-2018 en de ingeschatte blijfkans van de medewerkers die het betreft. Hierbij is de blijfkans hoger naarmate de werknemers ouder zijn en langer in dienst zijn van de Stichting OSVS en loopt op van 1,5 - 5,5 % voor medewerkers met een kortere diensttijd dan 6 jaar tot 76 % met een diensttijd van 34 – 39 jaar.

c. Voorziening levensfase bewust personeelsbeleid

De voorziening levensfase bewust personeelsbeleid wordt opgenomen voor gespaarde verlofuren als gevolg van de afspraken duurzame inzetbaarheid of de werktijdenvermindering voor senioren, voor zover de gespaarde rechten op doorbetaalde afwezigheid kunnen worden opgenomen of verzilverd. De waarde van de spaarsaldi wordt berekend op basis van een vast tarief per uur per functieschaal.

d. Voorziening langdurige ziekte en arbeidsongeschiktheid

De voorziening langdurige ziekte en arbeidsongeschiktheid wordt conform RJ 271.205 opgenomen voor de in de toekomst door te betalen bezoldiging aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om

werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid gedurende het resterende dienstverband.

e. Voorziening groot onderhoud

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De gevormde onderhoudsvoorziening heeft als doelstelling alle gebouwen te voorzien van kwalitatief onderhoud om deze gebouwen op langere termijn in stand te houden. Hierbij worden toevoegingen aan de voorziening bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. (RJ 212.451).

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt samen met de verschuldigde rentevergoeding zodanig bepaald dat de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten wordt verwerkt.

De resterende looptijd bedraagt meer dan een jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

De kortlopende schulden worden bij eerste waardering opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs.

- a. Kortlopende schulden betreffen schulden ten behoeven van crediteuren, schulden ter zake van belastingen en sociale premies en schulden ter zake van pensioenen.
- b. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt.

Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel

van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Op basis van de brief van 1 december 2017 van de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media zijn de bedragen die het Samenwerkingsverband vanaf 1 januari 2017 als gelden passend onderwijs heeft toegekend aan OSVS, als volgt verwerkt:

Baten 1: Baten die OCW namens de Samenwerkingsverbanden rechtsreeks aan OSVS heeft toegekend zijn verantwoord onder categorie 3.1.1 Rijksbijdragen;

Baten 2: De overige generieke overdrachten (bedrag per leerling) en speciale overdrachten (arrangementen) worden onder categorie '3.1.3.3 Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden' verwerkt.

De vooruit ontvangen investeringssubsidies die samenhangen met de daarbij horende geactiveerde investeringen vallen jaarlijks vrij ten gunste van de staat van baten en lasten in gelijke delen naar rato van de economische levensduur van de bijbehorende geactiveerde investering.

Overige overheidsbijdragen

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

Personele lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen op vaste activa

Vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit huisvestingslasten en overige lasten. De lasten worden berekend op basis van historische prijzen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het exploitatieresultaat als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen uit vreemde valuta komen niet voor.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de operationele activiteiten. Transacties waarbij geen uitstroom of instroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Balans OSVS per 31 december 2018

Balans (na resultaatbestemming)

<u>Activa</u>	<u>31-12-2018</u>		<u>31-12-2017</u>		<u>Passiva</u>	<u>31-12-2018</u>		<u>31-12-2017</u>	
	€	€	€	€		€	€	€	€
<u>Vaste activa</u>					<u>2 Eigen vermogen</u>				
1.1 Immateriële vaste activa	72.958		4.802		2.1.1. Algemene reserve	3.777.652	3.010.931		
1.2 Materiële vaste activa	3.419.886		2.567.756		2.1.4 Overige reserves / fondse	16.600	34.425		
1.3 Financiële vaste activa	1.983.689		1.925.604						
Totaal vaste activa		5.476.533		4.498.162	2 Totaal Eigen vermogen		3.794.252		3.045.356
<u>Vlottende activa</u>					<u>2.2 Voorzieningen</u>		2.439.813		2.346.011
1.5 Vorderingen	1.796.216		1.662.439		<u>2.3 Langlopende Schulden</u>		50		652.462
1.7 Liquide middelen	2.996.516		3.962.149		<u>2.4 Kortlopende schulden</u>		4.035.150		4.078.921
Totaal vlottende activa		4.792.732		5.624.588	Totaal passiva		10.269.265		10.122.750
<u>Totaal activa</u>		<u>10.269.265</u>		<u>10.122.750</u>					

3 Baten		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
		€	€	€	€	€
3.1	<i>Rijksbijdragen O.C. en W</i>	35.038.461	35.063.540	34.303.241	33.686.341	32.378.545
3.2	<i>Overige overheidsbijdragen</i>	5.930.211	347.866	801.341	320.783	557.023
3.5	<i>Overige baten</i>	1.487.718	1.170.747	1.563.271	1.168.311	1.455.712
Totaal Baten		42.456.390	36.582.153	36.667.853	35.175.435	34.391.280
4 Lasten						
4.1	<i>Personele lasten</i>	28.740.591	29.277.646	28.444.830	28.443.262	26.938.040
4.2	<i>Afschrijvingen</i>	715.292	835.707	718.157	769.770	694.718
4.3	<i>Huisvestingslasten</i>	8.273.235	2.142.977	2.802.094	2.021.417	2.182.158
4.4	<i>Overige lasten</i>	3.971.973	3.424.154	3.616.508	3.576.679	3.531.774
Totaal Lasten		41.701.091	35.680.484	35.581.589	34.811.128	33.346.690
Saldo baten en lasten		755.299	901.669	1.086.264	364.307	1.044.590
5	Saldo fin. baten en lasten	6.403-	33.673-	37.128-	48.378-	39.444-
Resultaat uit gewone bedrfsv.		748.896	867.996	1.049.137	315.929	1.005.147
Netto resultaat		748.896	867.996	1.049.137	315.929	1.005.147

Kasstroomoverzicht van OSVS per 31-12-2018

<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	€	<u>2018</u> €	€	<u>2017</u> €
Saldo baten en lasten	755.300		1.086.414	
<i><u>Aanpassing voor:</u></i>				
- Afschrijvingen vaste activa	715.292		708.359	
- Mutaties voorzieningen	93.802		956.209	
<i><u>Verandering in vlottende middelen:</u></i>				
- Vorderingen	133.777-		1.047.864-	
- Kortlopende Schulden	43.771-		125.780-	
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	<i>1.386.846</i>		<i>1.577.338</i>	
Ontvangen interest	114		385	
Betaalde interest	6.517-		37.513-	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.380.443		1.540.210
 <u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Investerings immateriële vaste activa	74.879-		-	
Investerings materiële vaste activa	1.560.698-		439.241-	
Investerings financiële vaste activa	58.086-		72.134-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		1.693.663-		511.375-
 <u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>				
Aflossingen van langlopende schulden	652.413-		109.756-	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		652.413-		109.756-
 Mutatie liquide middelen		 965.633-		 919.080
Eindsaldo vorige periode		3.962.149		3.043.069
Eindsaldo huidige periode		2.996.516		3.962.149
Mutatie		965.633-		919.080

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1 Immateriële vaste activa

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

	jr	%
Glasvezel aansluiting/Licenties	5	20%

	Aanschafprijs 31-12-2017	Afschrijving cumulatief 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings 2018	Afschrijvingen 2018	Desinvesteringen 2018	Afschrijving cumulatief desinvesteringen 2018	Aanschafprijs 31-12-2018	Afschrijving cumulatief 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2018
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2 Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	136.354	131.552	4.802	74.879	6.723	-	-	211.233	138.275	72.958
Totaal Immateriële vaste activa	136.354	131.552	4.802	74.879	6.723	-	-	211.233	138.275	72.958

1.2 Materiële vaste activa

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

	jr	%
Machines en installaties	15	6,7
Audio-visueel	7	14,3
Apparatuur	10	10,0
Kantoormeubilair	10	10,0
Schoolmeubilair	15	6,7
Vervoermiddelen	7	14,3
Computers	5	20,0
Computers leerlingen	4	25,0
Software	4	25,0
Intern boekenfonds	4	25,0

	Aanschafprijs 31-12-2017	Afschrijving cumulatief 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings 2018	Afschrijvingen 2018	Desinvesteringen 2018	Afschrijving cumulatief desinvesteringen 2018	Aanschafprijs 31-12-2018	Afschrijving cumulatief 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2018
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2.2 Inventaris en apparatuur	12.368.965	10.027.279	2.341.686	1.479.295	620.255	-	-	13.848.260	10.647.534	3.200.726
1.2.3 Overige vaste bedrijfsmiddelen	1.243.921	1.017.851	226.070	81.403	88.314	-	-	1.325.324	1.106.165	219.159
Totaal Vaste activa	13.612.886	11.045.130	2.567.756	1.560.698	708.569	-	-	15.173.584	11.753.699	3.419.885

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings 2018	Desinvesteringen en afgeloste leningen 2018	Boekwaarde 31-12-2018
	€	€	€	€
1.3.5 Ministerie van O.C. en W.	1.861.132	58.086	-	1.919.218
1.3.7 Overige vorderingen	64.471	-	-	64.471
Totaal Financiële vaste activa	1.925.604	58.086	-	1.983.689

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>1.5 Vorderingen</u>	€	€
1.5.1 Debiteuren	105.668	179.071
1.5.2 Vorderingen OC en W	84.020	16.386
1.5.7 Overige vorderingen	1.484.025	1.307.465
1.5.8 Overlopende activa	122.503	159.517
	<u>1.796.216</u>	<u>1.662.439</u>
<u>1.7 Liquide middelen</u>	€	€
1.7.1 Kasmiddelen	7.283	10.615
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	2.989.233	3.951.534
	<u>2.996.516</u>	<u>3.962.149</u>

De overige vorderingen 1.5.7 zijn hoog door de nog te declareren facturen van de nieuwbouw voor Mavo Schravenlant XL.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

2 Passiva

	Saldo 31-12-2017	Bestemming resultaat	Saldo 31-12-2018
	€	€	€
2.1 Eigen Vermogen			
2.1.1 <u>Algemene Reserve</u>			
Algemene Reserve	3.010.931	766.721	3.777.652
2.1.4 <u>Bestemmingsfonds (publiek)</u>			
Bestemmingsfonds Welzijn stichting	34.425	17.825-	16.600
Totaal Eigen Vermogen	3.045.356	748.896	3.794.252

2.2 Voorzieningen

	Stand per 31-12-2017	Dotaties Voorziening	Vrijval Voorziening	Onttrekking Voorziening	Stand per 31-12-2018	Kortlopend < 1 jaar	Langlopend 1 - 5 jaar	Langlopend > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 <u>Personeelsvoorzieningen:</u>								
Voorziening spaarverlof	200.893	22.750	1.624	17.375	204.644	81.710	104.134	18.800
Voorziening jubilea	105.732	16.682	-	39.638	82.776	50.022	32.754	-
Voorziening levensfase bewust personeelsbeleid	541.100	119.789	-	-	660.889	-	660.889	-
Voorziening langdurige ziekte en arbeidsongeschiktheid	402.500	428.148	42.791	403.499	384.358	384.358	-	-
	1.250.225	587.369	44.415	460.512	1.332.667			
2.2.3 <u>Overige voorzieningen:</u>								
Voorziening onderhoud gebouwen	1.095.786	370.271	-	358.911	1.107.146	355.988	619.649	131.509
Totaal voorzieningen	2.346.011	957.640	44.415	819.423	2.439.813	872.078	1.417.426	150.309

2.3.5 **Overige langlopende Schulden**

	Stand per 31-12-2017	Aangegane leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2018	Kortlopend < 1 jaar	Langlopend 1 - 5 jaar	Langlopend > 5 jaar	Rentevoet
	€	€	€	€	€	€	€	
Lening Gemeente Schiedam voor het Lyceum Schravenlant	702.168	-	702.168	-	-	-	-	
Lening Gemeente Schiedam voor het Stedelijk Gymnasium	60.000	-	60.000	-	-	-	-	
Borgstellingen	50	-	-	50	-	50	-	n.v.t.
	762.218	-	762.168	50	-	50	-	

Het kort lopende deel van de schuld is ondergebracht bij kortlopende schulden onder de post 2.4.10.8 overige kortlopende schulden.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<u>2.4 Kortlopende schulden</u>		
<u>2.4.3 Crediteuren</u>	637.179	452.988
<u>2.4.4 OCW</u>	-	23.860
2.4.7.1 Loonheffing	1.180.974	1.172.549
2.4.7.2 Omzetbelasting	-	274-
<u>2.4.7 Belasting en sociale premies</u>	1.180.974	1.172.275
<u>2.4.8 Schulden terzake pensioenen</u>	347.543	341.139
2.4.10.2.1 Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	139.412	63.170
2.4.10.2.2 Vooruitontvangen subsidies OCW niet-geoormerkt	44.903	52.128
2.4.10.3 Vooruitontvangen investeringssubsidies	272.372	377.829
2.4.10.5 Vakantiegeld en -dagen en bindingtoelage	1.003.858	1.034.822
2.4.10.6 Accountants en administratiekosten	-	15.122
2.4.10.8 Overige	408.909	545.588
<u>2.4.10 Overlopende passiva</u>	1.869.454	2.088.659
	<u>4.035.150</u>	<u>4.078.921</u>

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	kenmerk	datum	bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
					geheel afgerond	nog niet geheel afgerond
LOF			€	€		
LerarenOntwikkelfonds	871551	2016	20.939	20.939	X	
LerarenOntwikkelfonds	870852	2016	28.734	28.734	X	
LerarenOntwikkelfonds	LOF16-0040 - 1103545	2017	31.619	31.619		X
LerarenOntwikkelfonds	LOF16-0414 - 1198393	2017	8.950	8.950		X
Studieverlof						
Subsidie voor studie verlof	853153-1	2017	21.001	21.001	X	
Subsidie voor studie verlof	853315-1	2017	5.486	5.486	X	
Subsidie voor studie verlof	853246-1	2017	53.961	53.961	X	
Subsidie voor studie verlof	862454-1	2017	-6.858	-6.858	X	
Subsidie voor studie verlof	809651-1	2017	6.515	6.515	X	
Subsidie voor studie verlof	853291-1	2017	9.258	9.258	X	
Subsidie voor studie verlof	929985-1	2018	22.630	22.630		X
Subsidie voor studie verlof	930078-1	2018	44.832	44.832		X
Subsidie voor studie verlof	930066-1	2018	9.515	9.515		X
Doorstroomprogramma						
Doorstroomprogramma po-vo 2018-2019	DPOV018087	2018	124.000	62.000		X
Totaal			380.583	318.583		

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

CONTRACTEN:

<u>Relatie:</u>	<u>Einde contract</u>	<u>Product</u>	<u>toekomstige contract waarde</u>
	<u>Einddatum</u>		<u>Totale kosten</u>
VanDijk B.V.	31-07-2019	EA leermiddelen - Overeenkomst perceel EL	1.329.167
VanDijk B.V.	27-07-2019	EA leermiddelen - Overeenkomst perceel IL	435.000
Waterfront Campus BV	30-04-2021	Huurcontract van Lierplein OSVS	358.185
Greenchoice	31-12-2019	Overeenkomst Gas Green Choice OSVS	285.900
Greenchoice (incasso)	31-12-2019	Overeenkomst gas VOS	250.000
CSU B.V.	31-05-2020	Overeenkomst schoonmaak VOS	218.760
FSS Dienstverlening	31-05-2019	Overeenkomst schoonmaak Std Gymnasium	120.000
CSU B.V.	31-05-2019	Overeenkomst schoonmaak Mavo XL	119.448
Scheeres B.V.	31-12-2022	Vakkenkasten huur	95.425
CSU B.V.	31-05-2020	Overeenkomst schoonmaak LS	74.088
Otis B.V.	01-06-2021	Inspectiecontract lift HLV	73.260
Engie	31-12-2019	Leveringsovereenkomst Energie OSVS	62.000
Van Leeuwen Catering op maat BV	31-12-2022	Overeenkomst Koffieautomaat Vos	56.835
Astrum Accountants	30-06-2020	Accountantscontrole OSVS	55.048
Stedin Netbedrijf (incasso)	12-05-2020	Transportovereenkomst Stedin VOS	51.000
FSS Dienstverlening	31-05-2020	Overeenkomst schoonmaak ProNova	48.000
Foleta Opleidingen B.V.	31-12-2019	Licentie- en service overeenkomst VOS	39.572
Ricoh (incasso)	31-05-2019	Huurovereenkomst Ricoh Equitrac OSVS	34.042
De Wilt - Cyrox Groep BV	12-02-2023	Toxozon Fijnstoffilter abonnement OSVS	33.500
De Lage Landen Vendorlease (incasso)	30-06-2020	Lease-huurkoop overeenkomst Hardware VOS	27.510
Iddink Digital B.V.	01-02-2019	Hosting en schoolwerkplek Vos	26.381
Pro Active Software	31-12-2019	ProActive Bean IT	24.535
Office Depot	31-12-2019	Office Depot overeenkomst Vos	22.500
Dragan Kalkan (management ondersteuning)	14-04-2019	Begeleiding en coaching MAVO VOS	18.000
Van Leeuwen Catering op maat BV	31-08-2023	Catering Overeenkomst	16.500
Joulz (incasso)	31-10-2019	Contract uitlezen en onderhoud meters VOS	15.000

Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€	€	€
3 Baten					
3.1 Rijksbijdragen					
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	30.642.570	31.014.311	29.841.581	30.143.082	28.833.741
3.1.2.1.1 Geoommerkt subsidies	47.759	88.271	58.792	100.613	67.876
3.1.2.2.1 Niet-geoommerkt subsidies	4.111.289	3.944.805	4.120.104	3.424.108	3.454.272
3.1.2.3.1 Toerekening investeringsubsidies OC en W	16.153	16.153	18.539	18.539	22.656
3.1.3.3 Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	220.690		264.225		
Totaal	35.038.461	35.063.540	34.303.241	33.686.342	32.378.545
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies					
3.2.1.2.1 Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	125.435	150.293	163.723	77.516	77.067
3.2.1.2.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	8.606	197.573	10.404	243.266	305.039
3.2.1.2.3 Overige bijdragen gemeente/provincie ten behoeve nieuwbouw Mavo Schravenlant XL	5.796.170	-	627.214	-	174.918
Totaal	5.930.211	347.866	801.341	320.782	557.023
3.5 Overige baten					
3.5.1 Verhuur	9.212	8.821	15.170	7.288	9.379
3.5.2 Detachering personeel	-	-	-	-	-
3.5.5 Ouderbijdragen	972.830	750.877	1.045.926	811.971	908.573
3.5.6.1 Overige bijdragen	104.730	55.605	150.074	29.505	125.854
3.5.6.2 Toerekening investeringsubsidies Overige	99.520	106.629	103.253	103.252	105.784
3.5.6.3 Overige baten personeel	274.466	193.868	196.021	160.357	248.208
3.5.6.4 Overige baten	26.960	54.947	52.827	55.938	57.914
Totaal	1.487.718	1.170.747	1.563.271	1.168.311	1.455.712
Totaal baten	42.456.390	36.582.153	36.667.853	35.175.435	34.391.280
4 Lasten					
4.1 Personele lasten					
4.1.1.1 Lonen en salarissen	21.400.860	27.894.988	21.152.734	27.273.240	20.547.406
4.1.1.2 Sociale lasten	2.762.753	-	2.742.395	-	2.709.565
4.1.1.3 Pensioenpremies	3.049.275	-	3.013.165	-	2.501.623
4.1.2.1 Dotatie aan personele voorzieningen	587.369	100.991	619.195	231.212	225.247
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	891.621	588.318	473.879	431.775	583.497
4.1.2.3 Vrijval/onttrekking uit personele voorzieningen	504.927	148.831	98.635	-	105.250
4.1.2.3.1 Kosten overuren en levensfasebewust personeelsbeleid	1.079	113.114	39.248	-	1.129
4.1.2.3.2 Overige personeelskosten	141.803	133.450	132.679	120.099	126.818
4.1.2.3.3 Scholing	235.330	287.240	225.029	254.138	241.868
4.1.2.3.4 Werving personeel	31.523	9.331	15.118	9.461	12.452
4.1.2.3.5 Personeelsfaciliteiten	105.470	82.284	87.690	78.484	84.070
4.1.2.3.6 Kosten Raad van toezicht	38.435	42.204	42.333	44.853	9.613
Totaal	28.740.591	29.103.089	28.444.830	28.443.262	26.938.040

De kosten voor lonen en salarissen 4.1.1.1 zijn in de begroting niet gesplitst naar sociale lasten 4.1.1.2 en pensioenpremies 4.1.1.3, omdat onze begroting systematiek niet zo in elkaar zit.

Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	
	€	€	€	€	€	
<u>4.2 Afschrijvingen</u>						
4.2.1	Afschrijving IVA	6.723	6.551	4.951	6.098	9.849
4.2.2	Afschrijving MVA	708.569	829.156	713.206	763.672	684.869
	Totaal	<u>715.292</u>	<u>835.707</u>	<u>718.157</u>	<u>769.770</u>	<u>694.718</u>
<u>4.3 Huisvestingslasten</u>						
4.3.1	Huur	234.035	218.424	214.794	208.200	142.462
4.3.2	Verzekeringen	17.009	21.200	15.094	19.950	15.832
4.3.3.3	Nieuwbouw Mavo Schravellant XL	5.796.170	-	630.095	-	174.918
4.3.3.4	Groot onderhoud	652.112	322.721	419.464	276.218	413.957
4.3.3.5	Klein onderhoud	118.490	111.500	116.648	103.600	116.903
4.3.4	Energie en water	402.337	472.340	395.511	457.640	383.135
4.3.5	Schoonmaak	577.309	547.823	540.000	521.376	498.960
4.3.7	Dotatie overige voorzieningen	370.271	337.357	370.271	340.869	340.869
4.3.8	Overige huisvestingslasten	105.502	103.078	100.217	93.564	95.122
	Totaal	<u>8.273.235</u>	<u>2.134.443</u>	<u>2.802.094</u>	<u>2.021.417</u>	<u>2.182.158</u>
<u>4.4 Overige materiële lasten</u>						
<u>Lesgebonden kosten.</u>						
4.4.2.1	Leermiddelen	408.178	450.000	284.167	317.999	277.314
4.4.2.2	Schoolboeken	1.041.835	998.781	1.125.346	1.072.486	1.063.575
4.4.5	Buitenles activiteiten	899.455	726.649	832.406	801.541	804.913
	Totaal lesgebonden kosten	<u>2.349.468</u>	<u>2.175.430</u>	<u>2.241.919</u>	<u>2.192.026</u>	<u>2.145.802</u>
<u>Administratie, bestuur en beheer.</u>						
4.4.1.5	Reproductie	254.251	240.896	218.636	245.190	219.738
4.4.1.6	Arbodienst	88.656	96.357	88.688	88.419	80.361
4.4.1.7	Public relations	113.309	109.035	106.449	84.270	78.803
4.4.1.8	Representatie	109.951	25.500	25.520	24.000	25.456
4.4.1.9	Accountant/advisering	43.397	78.200	69.239	57.200	63.954
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening voorgaande jaren	15.730	-	5.529	-	1.676-
4.4.1.1.2	Controle van de jaarrekening huidige jaar	17.660	24.000	12.402	24.000	24.721
4.4.1.2.1	Andere controle opdrachten voorgaande jaren	-	-	-	-	-
4.4.1.2.1	Andere controle opdrachten huidige jaar	-	-	250	-	-
4.4.1.10	Communicatie (telefoon, fax en porti)	20.311	-	14.829	150	19.435
4.4.1.11	Reis- en verblijfkosten	60	-	11	-	9
4.4.1.12	Automatisering	697.753	621.281	605.309	617.229	651.268
4.4.1.13	Contracten en abonnementen	115.738	94.413	106.691	98.711	94.360
4.4.1.14	Kantoorbenodigdheden	23.862	25.700	21.487	28.300	28.994
4.4.1.15	Beveiliging	37.233	29.734	23.120	33.934	30.306
4.4.1.17	Diversen	84.594	86.699	76.429	83.250	70.242
	Totaal administratie, bestuur en beheer	<u>1.622.505</u>	<u>1.431.815</u>	<u>1.374.589</u>	<u>1.384.653</u>	<u>1.385.972</u>
	Totaal Overige materiële lasten	<u>3.971.973</u>	<u>3.607.245</u>	<u>3.616.508</u>	<u>3.576.679</u>	<u>3.531.774</u>
	Totale lasten	<u>41.701.091</u>	<u>35.680.484</u>	<u>35.581.589</u>	<u>34.811.128</u>	<u>33.346.689</u>

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€	€	€
Totaal baten	42.456.390	36.582.153	36.667.853	35.175.435	34.391.280
Totaal lasten	41.701.091	35.680.484	35.581.589	34.811.128	33.346.689
Sub-totaal	755.299	901.669	1.086.264	364.307	1.044.591
<u>5. Financiële Baten/Lasten</u>					
5.1 Rentebaten	114	5.073	385	5.073	1.153
5.5 Rentelasten	6.517	38.746	37.513	53.451	40.597
	6.403-	33.673-	37.128-	48.378-	39.444-
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	748.896	867.996	1.049.137	315.929	1.005.147
Saldo exploitatie voor bestemming	748.896	867.996	1.049.137	315.929	1.005.147

A1 Bijlage Kengetallen

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
FTE	368,60	373,30

	<u>2018-2019</u>	<u>2017-2018</u>
Leerlingen aantal	3.793	3.838

Current Ratio = vorderingen + liquide middelen / kortlopende schulden

	<u>Toe-/afname</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
Vorderingen	133.777	1.796.216	1.662.439
Liquide middelen	965.633-	2.996.516	3.962.149
Sub-totaal	831.856-	4.792.732	5.624.588
Kortlopende schulden	43.771-	4.035.150	4.078.921
<i>Liquiditeitspositie</i>	<u>788.085-</u>	<u>757.582</u>	<u>1.545.667</u>
<i>Current Ratio</i>	<u>0,19-</u>	<u>1,19</u>	<u>1,38</u>

De current ratio nam af met: 0,19-
De liquiditeitspositie nam af met: 965.633-

Solvabiliteit = eigen vermogen (+voorzieningen)/ totaal vermogen x 100

	<u>Toe-/afname</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
Eigen Vermogen (+ voorzieningen)	842.698	6.234.065	5.391.367
Vreemd Vermogen	696.183-	4.035.200	4.731.383
Totaal balans	<u>146.515</u>	<u>10.269.265</u>	<u>10.122.750</u>
Solvabiliteit	<u>7,45</u>	<u>60,71</u>	<u>53,26</u>

De solvabiliteit nam toe met: 7,45

Weerstandsvermogen = eigen vermogen/totale baten x 100

	<u>Toe-/afname</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
Eigen Vermogen	748.896	3.794.252	3.045.356
Totale baten*	7.633-	36.660.220	36.667.853
Weerstandsvermogen	<u>2,04</u>	<u>10,35</u>	<u>8,31</u>

Het weerstandsvermogen nam toe met: 2,04

WNT-verantwoording 2018 OSVS

De WNT is van toepassing op OSVS. Het voor OSVS toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 158.000 Klasse E.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x €1	W.C.M. Kokx
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.601
Beloningen betaalbaar op termijn	18.863
<i>Subtotaal</i>	<i>149.464</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	158.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	149.464
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2017	
bedragen x €1	W.C.M. Kokx
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.674
Beloningen betaalbaar op termijn	17.489
<i>Subtotaal</i>	<i>147.163</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	153.000
Totale bezoldiging	147.163

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

N.V.T.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x €1	IJ. Van der Velden	A. Van Steensel	
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	
Bezoldiging			
Totale Bezoldiging	8.070	5.380	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.700	15.800	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2017			
bedragen x €1	IJ. Van der Velden	A. Van Steensel	J. Ribbe
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	8.070	5.380	5.380
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.950	15.300	15.300

bedragen x €1	M.L. Kraak	M.J. Adelmund - Hannewijk
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging		
Totale Bezoldiging	5.380	5.380
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.800	15.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x €1	M.L. Kraak	A. Wiegman
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	5.380	5.380
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.300	15.300

bedragen x €1		A.F.W. Van Delft
Functiegegevens		Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018		01/01 – 31/12
Bezoldiging		
Totale Bezoldiging		5.380
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		15.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x €1		
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2017		
Bezoldiging		
Totale bezoldiging		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

N.V.T.

1e. In het geval een topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d.

N.V.T.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

N.V.T.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting Samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord voor Voortgezet Onderwijs en speciaal onderwijs	Stichting	Schiedam	4
Stichting Zorg voor onderwijs Nieuwe Waterweg Noord	Stichting	Schiedam	4
Regiegroep Platform Onderwijsarbeidsmarkt Rijnmond	Stichting	Spijkenisse	4
Opleidingsschool RPO Rijnmond	Stichting	Spijkenisse	4
Regiobestuur West van de VO-raad	Stichting	Utrecht	4

Overige gegevens (2018)

Stichting Openbare Scholengroep
Vlaardingen Schiedam

(41568)

Lyceum Schravenlant
ProNovaCollege
Mavo Schravenlant XL
Het College Vos
Stedelijk Gymnasium Schiedam

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Openbare Scholengroep Vlaardingen Schiedam

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Openbare Scholengroep Vlaardingen Schiedam te Vlaardingen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbare Scholengroep Vlaardingen Schiedam op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2018;
- (2) de staat van baten en lasten over 2018; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbare Scholengroep Vlaardingen Schiedam, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 6 juni 2019

Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Was getekend,

Drs. N.E. Lansbergen RA EMITA RE

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.